ชื่อเรื่องวิทยาน**ิพน**ซ์

ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ต่อบทบาททางการเมือง ของพรรคการเมืองไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวฐิณัตตา สารเวียง

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รศ.สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว ประธานกรรมการ อาจารย์ คร. จันทนา สุทธิจารี กรรมการ อาจารย์ทศพร กสิกรรม กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อบทบาททาง
การเมืองของพรรคการเมืองไทยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาททางการเมือง
ของพรรคการเมืองที่ประชาชนต้องการอย่างแท้จริงเป็นเช่นไร 2) เพื่อศึกษาบทบาททางการเมือง
ของพรรคการเมืองที่เป็นอยู่ว่าสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนหรือไม่ และ 3) เพื่อหารูป
แบบและแนวทางเพื่อพัฒนาสถาบันพรรคการเมืองไทย วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ
และคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณนั้นสุ่มตัวอย่างประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน
400 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ส่วนการศึกษาเชิง
คุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์จากตัวแทนกลุ่มปัญญาชน กลุ่มข้าราชการ กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน
(NGO) ที่ทำงานด้านการเมืองและกลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจ กลุ่มละ 1 ราย

ผลการศึกษา พบว่า ในบทบาททางการเมืองของพรรคการเมืองทั้ง 5 ค้าน ได้แก่ ค้านการให้ความรู้และเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ค้านการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน ค้านการเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อเสนอ ข้อเรียกร้องจากประชาชน ค้านการสรรหาบุคคลมาคำรง ตำแหน่งสำคัญและสร้างผู้นำทางการเมืองในพรรค และค้านการเป็นศูนย์กลางให้ประชาชนเข้ามา แสดงความคิดเห็นและทำหน้าที่ประสานผลประโยชน์ของประชาชนนั้น ประชาชนเห็นว่า พรรค การเมืองมักจะทำหน้าที่ด้านเป็นฝ่ายค้านได้มากกว่าด้านอื่นและยังคาดหวังให้พรรคการเมืองทำ

หน้าที่ในค้านนี้มากกว่าค้านอื่นเช่นกัน นอกจากนี้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ต่างกันยังมีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังในบทบาททางการเมืองของพรรคการเมืองที่ต่างกัน คือ ประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำมีความคาดหวังให้พรรคทำบทบาท หน้าที่ในค้านเป็นศูนย์กลางให้ประชาชนเข้ามาแสดงความคิดเห็นและทำหน้าที่ประสานผล ประโยชน์ของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง และสูงซึ่งคาดหวังรองลงมาตามลำดับ

ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษากำหนดไว้ 3 ประเด็น คือ สาเหตุความอ่อนแอของ พรรคการเมืองไทย การแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของพรรคการเมืองไทย และความคาดหวังต่อ พรรคการเมืองและรูปแบบพรรคการเมืองในอนาคต พบว่า สาเหตุความอ่อนแอของพรรคการเมืองไทย เนื่องจาก ความบกพร่องของระบบการศึกษา ระบบตรวจสอบพรรคการเมืองที่ไม่มีความเข้ม แข็งและมากพอ ความบกพร่องของระบบการคัดเลือกคนเข้าสู่พรรคการเมือง และนโยบายของรัฐที่ ไม่สงเสริมการรวมกลุ่มในสังคม

สำหรับการแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของพรรคการเมืองไทย ต้องมีการปฏิรูประบบการ ศึกษาและระบบราชการ มีระบบการตรวจสอบพรรคการเมืองที่เป็นอิสระและเพียงพอ และมีการ สนับสนุนให้ประชาชนมีความคิดรวมกลุ่มกันมากขึ้น ในประเด็นสุดท้ายเรื่องความคาดหวังที่มีต่อ พรรคการเมืองและรูปแบบพรรคการเมืองในอนาคต ส่วนใหญ่ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า พรรคการเมืองควรเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มชนในสังคม เช่น พรรคชาวนา พรรคกรรมกร และผู้ นำพรรคการเมืองควรมีวิสัยทรรศ์เป็นของตนเอง

อย่างไรก็ตาม พรรคการเมืองไทยยังมีปัญหาในด้านการได้รับความสนับสนุนจาก ประชาชน ที่เป็นฐานสำคัญของพรรคการเมือง และพรรคการเมืองยังถูกมองว่าเป็นพรรคที่ถูกตั้งขึ้น เฉพาะกลุ่มคนและทำหน้าที่ หาผลประโยชน์เพื่อกลุ่มของตนเท่านั้น ดังนั้นพรรคการเมืองไทยควร ปรับปรุงระบบการบริหารของพรรค โดยมุ่งการสรรหาสมาชิกของพรรคให้มากกว่าเดิม Thesis Title

The Expectation of the People

in Chiang Mai Municipality

Towards Thai Political Parties's Role

Author

Miss Thinatta Sarawiang

M.A.

Political Science

Examining Committee

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo

Chairman

Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

Member

Lecturer Tosporn Kasikam

Member

ABSTRACT

There are 3 objectives in studying the expectation of the people in Chiang Mai Municipality towards Thai political parties's role. First is to investigate for the role of political parties which the people really need. Second is to investigate whether or not the political role of the existing political parties meet the expectation of the people. Third is to find the model and ways to develop Thai political institution. In quantitative study, the 400 sample studied were recruited from random sampling from the people who live within Chiang Mai Municipal area. Questionnaires were used as study tool and statistical analysis was done after data collection. Meanwhile, qualitative study was done through interviewing one representative each from groups of educated people, personnel who work was in political field from both governmental and non – governmental sectors and business people.

The result showed that of all five political roles, namely, 1) to educate and distribute the political knowledge to the people, 2) to behave as a n opposition, 3) to act as center for gathering the people's requests, 4) to screen for proper person to be in important political position and to train political leader within the party, and 5) to be center for the people in order to show their opinion and coordinate for the people's benefit, the studied thought that political parties could better act as an opposition than any other role. Also, the expected the political parties to

further act an opposition. The result also that the differences in political involvement of the people affects the expectation of the people in political roles of political parties. Those who had less political involvement expected the political parties to act as center for the people in order to show their opinion and coordinate for the people's benefit more than those who had moderate and high political involvement.

From interviewing, the author aimed to study 1) the cause of weakness of Thai political parties, 2) how to solve the problem of weakness of Thai political parties and 3) expectation of political parties and forms of political parties in the future. It was found that deficiency of educational system was the main cause of political weakness for Thai political parties. Other cause were ineffective and insufficient political party investigating system, deficiency in screening system for selection of political members of political parties and the government's policy which does not promote social gathering.

The suggestion for solving the problem due to weakness of Thai political parties are 1) educational and official system reform, 2) to have sufficient and independent political party investigating system and 3) to promote social gathering idea. For expectation of the political party and the future form of political party, most of interviewed subjects thought that political party should act as representative of each social classes, i.e. farmers party or labors party. Besides, political leader should have their own vision.

However, there is still problem to be solve for Thai political parties. There is not enough political support from the people which is the important political base. Besides, it has been considered that political party was originated by specific group of people who would seek for benefit for themselves. So Thai political parties should reorganize the management and member screening system of the party.